

HAJDUFÖLD

1923. év december 7.

PÉNTEK

Debreczen, V. evf. (277)

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 6000 K.
EGYES SZÁM ÁRA 300 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

*Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.*
Amen

nemzeti ügyeknek minden ébredő bajtárs apostolává szegődik, ha ezek felkarolására int, buzdít és roppant jelentőségükre megtanít, akkor nem

csak ébredő lesz, hanem ébresztő is s felébreszti nemcsak a magyar társadalmat, hanem az ostobák által tetszhalálba dermedt hazát is.

Klebensberg és Nagy Emil Prágában

Klebensberg Kunó kultuszminister szerdán reggel Prágába érkezett a Budapesten megkezdődött cseh tárgyalások folytatására. A kultuszminister *Nagy Emil* igazságügy-minister együtt délben meglátogatták Benes külügyminisztert, akivel haladéktalanul meg is kezdtek az előzetes tárgyalásokat. A magyar ministerek csak a Benessel való tárgyalások után ülnek össze a cseh reszortminiszterekkel.

AZ ÉME

Üdvözljük az Ébredő Magyarok Egyesületét újjászervezése alkalmából. Ez a társadalmi alakulat mindenha közel állott szívünkhöz, hiszen a nemzetvesztő lázadások vértől, tüztől vöröslő fényénél éppen azokhoz a felismerésekhez jutott, mint mi s velünk egyazonos közéleti irányváltozást követelt és követel szerencsétlen hazánk és boldogtalan népünk megmentésére. Lobogjon is fenn a mocsoktalan fehér zászló, melyre egy jelszóba fogható egész program van felírva: „Magyar legyen ur ez ősi földön!”

Engedjessék meg nekünk mégis, hogy ma az átszerveződés, az újalakulás napjaiban néhány észrevételt tegyünk, melyek nem az elveket, hanem azoknak az ÉME által eddig gyakorolt, vagy talán éppen nem gyakorolt megvalósítását illetik. Azt tapasztaltuk ugyanis, hogy az egyesület eddig csak eszméinek és érzelmeinek szellemi körében mozgott, de az ige nem lett testté, az ÉME a külső életformálásból nem vette ki a maga részét. Tudjuk mi nagyon jól, hogy a szellem vezet s hogy minden mozgalom eo ipso bizonyos dolgok principiális tisztázásával kezdődik, — de ha e szükséges kezdetnél nem haladunk tovább, a stagnáció, az eredménytelenség, a meddőség, sőt a kiábrándulás állapota fog bekövetkezni.

Hogy valamely egyesület el ne aludjék, el ne tulipánosodjék, az ellen a legbiztosabb szer tagjainak állandó foglalkoztatása. Az alapszabály maga csak holt keret s hogy élletté legyen, ahol az élet alkalmosságaihoz való bekapcsolódás kívántatik. Nagyon jól tudja ezt a víz, amit még nem tud a tűz; nagyon jól tudták a szabadkőművesek, akik minden egyes munkájuknál egy-egy közéleti kérdést vettek „kalapács alá.” Nem hoztak állami törvényt évtizedeken át Magyarországon, de talán a világ legtöbb államában sem, melyeket e sötét szövetséget előbb odubán meg ne hányt-vetett volna s reá ne nyomta volna a maga placet-jét.

Mennyi teendő vár a kifosztott, megrabolt parlagon az ébredő hazafiak társadalmára! Kövessük az elvesség példáját. Egy-egy ébredő gyűlés legyen új, meg új, de mindig komoly és mély szántású munka megindítója. Hiszen — hogy többet ne említsünk, — itt van a keresztyén magyar sajtó ügye, itt vannak a keresztyén magyarság fiatal ipari, kereskedelmi s más gazdasági vállalatai, amelyek nemcsak egyéni pártolást, hanem legmesszebbmenő, élénk propagálást követelnek. Ha e nagy

Csendes ülés a nemzetgyűlésen Szeder Ferenc a magántulajdon ellen izgat

A nemzetgyűlés mai ülését 11 órakor nyitotta meg *Szcitovszky Béla* elnök.

Áttérnek a földreform novella folytatódó tárgyalására.

Létay Ernő szólal fel: Szerinte a miniszter intenciójának nem ez a novella felel meg, hanem az előzőleg kidolgozott tervezet. Az egységspárt azonban nem adott elég erkölcsi erőt ahhoz a miniszternek, hogy azt ilyen formában keresztül vigye. Pénzügyi alap megteremtése nélkül kár volt hozzáfogni az egész földreformhoz, megfelelő

pénzügyi program nélkül a földreformot nem lehet megvalósítani.

A nemzetgyűlés kötelességét teljesíti akkor, ha a magyar népnak azt a jogos követelését, hogy földben részesüljön, kielégíti.

Szeder Ferenc (vörös) szólal fel ezután. A földbirtokreform törvény egyes rendelkezéseiről beszélve fáj-

lalja, hogy a törvény a forradalom bűnöseit kizárja az igénylők sorából. Majd a hitbizományok ellen emel szót. Miután a kérdést a törvényekkel teljesen ellenkező szellemben tárgyalja, az elnök rendreutasítja.

Szeder ezután

a magántulajdon ellen lázít,

mire az elnök részéről ismételt rendreutasításban részesül.

Felemlíti, hogy a novellát mindenkép igyekeztek elgáncsolni. Voltak olyanok, akik küldöttséggel mentek az antant pénzügyi bizottságához és kérték, hogy a törvény életbe léptetését akadályozzák meg. Kijelenti, hogy a rossz törvényt novellával nem lehet megjavítani. Azt kívánja, hogy az 50 holdon aluli háborus szerzeményü birtokokat kiműljék.

Szeder beszéde után az ülés 2 órakor véget ért.

A bajor fajvédők nem szavazzák meg a német felhatalmazási törvényt

Szombaton dönt a birodalmi gyűlés a felhatalmazási törvényről - Folytak az angol választások

A mai külpolitikai események között *Marx* német birodalmi kancellár kormányának a birodalmi ülésen való bemutatkozása volt a legfontosabb. Ez alkalommal a kommunisták bizalmatlansági indítványt terjesztettek elő, amelyet a birodalmi gyűlés szavazat többséggel elvetett. A felhatalmazási törvénynek ennek alapján bizonyosan elfogadják, így a birodalmi kormány megalakulása és további működése biztosítottak látszik.

A felhatalmazási törvény ügyében folytatott szavazás alkalmával a német fajvédők, a bajor parasztpárt, a függetlenek és a kommunisták szavaztak a törvény ellen. A záró szavazást szombatra halasztották.

Az angol választások

Az angol választásokról hírek eddig még nem érkeztek. A választást azonban nem tekintik véglegesnek, mert arra számítanak, hogy ha a kormány nem kap többséget, pár hónap múlva új választások lesznek. A választásoknak nagy befolyásuk van a jóvátételei kérdésre, mert az angol kormány csakis az esetben foglalhat erélyesen állást, ha parlamenti többséget érez a háta mögött. Az esetben tehát, ha a választás eredménye nem lenne kedvező az angol kormányra nézve, kétséges, vajjon a jóvátételei kérdésben a rég várt kedvező fordulat bekövetkeztetik-e.

Százkilenc tonna választási irat
Hivatalos adatok szerint Angliá-

ban a szavazásra jogosultak száma 18,386.000. Ebből 7,900.000 a női szavazó. A statisztikai adatok szerint a jelenlegi választási kampány alatt 109 tonna választási iratot adtak ki az 1922-ben kiadott 37 tonnával szemben.

A szovjet is választ

A moszkvai szovjetbe 9 napig tartó választás során az orosz Távirati Iroda híradása szerint 1187 kommunistát és 171 pártönkivült választottak be.

Ötszáz halottja van az olaszországi árvíz katasztrófának

Nemrégiben beszámoltunk már az olaszországi árvíz katasztrófáról, — amelyeknek eddig is számos halottja és sebesültje volt. Legújabb hírek szerint a tartós esőzések következtében a Toco folyó árgátja beszakadt és a hullámok elöntötték a Formazza-völgyet. Az árvíz az utakon és a helységeken súlyos károkat okozott.

A legújabb megállapítások szerint a dezzói katasztrófa halottainak száma ötszáz, az anyagi kár mintegy 150 millió lira. A kormány nagyszabású segély- és újjáépítési akciót indított meg.

A honvédség ünnepe a Kormányzó névnapján

A budapesti honvéd állomásparancsnokság *Horthy Miklós* Kormányzó névnapja alkalmából ma délelőtti katonai díszfelvonulást és tábort misét rendezett a Vérmezőn. A díszruhás katonai csapatok fegyvernemek szerint állottak fel a Vérmező Vár felőli oldalán felállított, fenyőgallyakkal díszített tábort oltár előtt.

Tíz órakor érkezett meg *Horthy Miklós* Kormányzó képviseletében *vitész Nagy Pál* tábornok, a honvédség főparancsnoka. A Kormányzó ugyanis gyengélkedik és a rossz idő miatt nem jelenhetett meg. A honvéd főparancsnok megérkezése után *Zadravecz István* tábort püspök tábort misét celebrált.

A mise végeztével, féltizenegy után a budapesti helyőrség csapatai több mint egy fél óráig tartó hatalmas díszfelvonulást rendeztek, *vitész Than Károly* altábornagy, a budapesti vegyesdandár parancsnoka vezetésével.

A Kormányzó neve napja ünnepe volt a debreceni honvédségnek is. Délelőtti 9 órakor a Nagytemplomban, 10 órakor pedig a Szent Anna-utcai római katolikus templomban volt istentisztelet, amelyen résztvett az egész helyőrség.

Diszeloadás a Nemzeti Színházban

Budapestről jelentik: *Horthy Miklós* Kormányzó névnapja alkalmából csütörtökön este az Országos Diáknyomorenyhító Akció javára a Nemzeti Színházban diszeloadás volt, amelyen megjelent *Horthy Miklós* Kormányzó, *József* királyi herceg, *Bethlen István* miniszterelnök, *Rakovszky Iván* belügyminiszter és *Vass József* népjóléti miniszter, valamint a közélet és a tudományos világ számos előkelősége.

Először az egyetemi énekkarok énekelték el a Nemzeti Hírszekeret, majd a Nemzeti Színház nagyszertű együttese a *Cillei és a Hunyadiak* című drámát adta elő. A megjelent közönség lelkes ovációban részesítette a Nagyurat. Az ünnepi diszeloadás után az egyetemi énekkarok énekelték el a Szózatot.

Megszüntetik a Dobozy-temetőt

Debrecen város vezetősége a Dobozy-temetőben már régebben nem engedélyezi a temetkezést. A tanács legújabbán egy rendeletet adott ki, amelyben felszólítja a régi Dobozy-temetőben eltemetett halottak hozzátartozóit, hogy halottaikat két év leforgása alatt, vagyis 1925 december 31-ig a szomszédos vagy más temetőbe vitessék át. Az *exhumálásra vonatkozó engedély iránti kérelmeket a város polgármesteréhez kell benyújtani.*

Az östermelőkre is kiterjesztik a forgalmi adót

A pénzügyminiszteriumnak az összes pénzügyigazgatóságokhoz leadott rendelkezése folytán december 31-ikére felmondják az összes forgalmi adó egyezségeket.

A rendelkezés előhírnöke a forgalmi adóra vonatkozó további nagyfontosságú rendeleteknek. Értesüléseink szerint ugyanis

Január elsejével teljesen megszűnik az adóegyezség.

Forgalmi adó könyveket tartoznak vezetni ez időponttól a piaci árúak, a kőfák, vásári iparosok és kereskedők, valamint az egy segédvel dolgozó kisiparosok és fuvarosok is. Még ebben az évben megjelenik a miniszter rendelete a mezőgazdasági cikkek megadóztatásáról. A rendelet a mezőgazdasági terményeknek csak egy kis kategóriáját fogja mentesíteni a forgalmi adó fizetése alól.

A Svetits-intézet 25 éves jubileuma

Szombaton felemelő ünnepség keretében üli meg a Svetits-intézet tanítónőképző tagozata fennállásának huszonöt éves jubileumát. A negyedszázados jubileumi ünnepség programja a következő:

Szombaton, december 8-án reggel 8 órakor az intézet volt és jelenlegi katolikus növendékeinek közös áldozása az intézet kápolnájában.

Délután 11 órakor Ünnepi diszközgyűlés. Hymnusz, karének.

Megnyitó beszédet mond Mellau Márton igazgató.

Schubert: A vándor. Éneki Balogh Margit okl. tanítónő. Zongorán kíséri Sváb Anna okl. tanítónő.

Alkalmi költemény. Irta és szavaija Pataky Ilona, az Erzsébet Főiskola növendéke.

Grieg: An den Frühling. Zongorán előadja Laczko Annus okl. tanítónő.

A volt növendékek nevében üdvözlő az intézetet Pogány Erzsébet, az Erzsébet Főiskola tanárnője; a Kath. Tanítónők Orsz. Egyesületének nevében Petrik Kálmán alelnök.

Mi a haza? Melodráma. Irta Ábrányi Emil. Előadják Somlyosiné Pogány Irén okl. tanítónő és Maróthy Ilonka III. el. isk. növ. Zongorán kíséri Thuróczy Klára I. é. tnk.

Braga: Szerenád. Dostal: Schnsucht. Előadják hegedűn Piribauer Ferenc, gordonkán Piribauer Ferencné okl. tanítónő, zongorán Nagy Berta.

Délután fél 4 órakor a Mária-kongregáció tagavató ünnepélye a templomban. A szertartást végzi dr. Lindenberger János prelátnak-kanonok plébános. Ünnepi beszédet mond Pálffy Béla apát, terezianumi igazgató.

Délután 5 órakor műsoros-est az intézet nagytermében a Segítőkör javára.

A műsoros estélyt vasárnap délután 5 órakor és hétfőn délután megismétlik.

Nem adja bérbé a város a közkórház épületét

Követeli, hogy vegye meg az állam

A közkórházi épület használatáért Debrecen városa mindeztől bizonyos s meglehetősen jelentéktelen mennyiségű pénzt kapott az államtól ellenszolgáltatásként.

A város nemrégiben e használati díj felemelését kérte. A kultuszminiszter fel is emelte e díjakat visszamenőleg is, úgy hogy a város a különbözetet már megkapta.

A csütörtöki tanácsülésen aztán szóba került a kultuszminiszternek az egyetemhez intézett felhívása, hogy az egyetem a közkórházra vonatkozó bérleti szerződését a várossal hosszabbítsa meg.

A tanács elhatározta, hogy ebbe

nem fog belemenni, mert bérleti viszonyról eddig nem volt szó közte és az egyetem, illetőleg az állam között, hanem az egyetem a közkórházat egyszerűen csak használta s nem bérelte a várostól.

Ez ügyben december 11-én egy bizottság fog Debrecenbe érkezni a fővárosból s e bizottságnak is ki fogja a tanács a maga álláspontját fejteni, mely lényegileg abban áll, hogy az állam vagy

vegye meg a közkórházat a várostól,

vagy pedig becsússa azt a város rendelkezésére, mert az új városházának felépítésére szükséges minden pénz.

Magyargyalázó cionista zsidó

Csengeri Jenő a buta gójokról és a jövő zsidó nemzedékről

Alig egy napja adtunk hírt a zsidó faji szemtelenségnek egyik felháborító példájáról, — a mai nap folyamán már is egy újabb eset történt, amely minden tekintetben jellemző arra, hogy a zsidóság milyen vakmerőségekre mer vetemedni.

Szerdán délelőtt történt, hogy Vargha József adóügyi nyilvántartó és végrehajtó Deli Zsigmond becsüsel megjelent Csengeri Ignác Hatvan-utca 65. szám alatt lakó zsidó kereskedőnél, aki

több mint egy millió korona adót nem fizetett be.

Vargha József felszólította Csengerit, hogy jelölje meg a lefoglalható zálogtárgyat. Csengeri két tehenet jelölt meg s kijelentette, hogy azoknak értéke négy millió korona.

Vargha József erre felszólította Csengerit, hogy mutassa meg neki a teheneket. A zsidó erre kiabálni kezdett és szidni kezdte Varghát,

amiért nem akar az ő szavának hinni.

Később előkerült Csengeri fia is, aki dühösen kiabálni kezdett, majd a következő kijelentést tette:

— Azt hiszik, hogy továbbra is maguk buta gójok fognak dirigálni. Legyenek nyugodtak,

a jövő zsidó nemzedék ki fogja önöket rugni mindenünne.

Vargha József, aki nem akarta tovább hallgatni a pöffeszkedő zsidó gyerek kiabálását, azonnal eltávozott és az esetről írásbeli jelentést tett Magoss György polgármesternek.

Erre az ügyre nyomatékosan felhívjuk nemcsak a polgármester, hanem a rendőrség figyelmét is.

Remélhetőleg az öntudatos cionistának meg fogják mutatni azt a helyet, ahova, ha így folytatják, nem csak neki, de az egész „jövő zsidó nemzedék” nek előbb vagy utóbb be kell kerülni.

Egy huszonhárom milliós számla története

Kocsis Tivadar műépítész huszonhárom milliót követel a várostól
A köztemetői tervek ügye — A város nem fizet

Debrecen város köztemetőjének — melynek felállítását már jó pár esztendővel elhatározta a közgyűlés — terveit Kocsis Tivadar műépítész készítette el annakidején.

Ezzel kapcsolatban Kocsis Tivadar egy számlát nyújtott be már igen régen a városhoz 586 ezer koronáról, munkadíjának ellenértéképpen. Ez a számla sohasem került a tanács elé. Kocsis Tivadar erre várt egy darabig, mindaddig, míg a türelme el nem fogyott s aztán egy újabb számlát nyújtott be a városhoz, mely szerint a fenti összeget már varolizálva kéri megfizetni, azaz így

23 millió koronát kér a várostól.

Most már ki is jelenti, hogy a megbízást ő a köztemető-bizottságtól kapta a tervek elkészítésére.

Ez a számla a tanács elé a csütörtöki ülésben került. A tanács felháborodva állapította meg, hogy a köztemető-bizottság megbízást Kocsis Tivadarnak nem adhatott, mert ez nincs jogában, de ettől eltekintve

1918 től 1922-ig nem is működött a bizottság.

Annakidején, mikor még működött a köztemető-bizottság, a közgyűlés elé ez ügyben egyes javaslatot terjesztett, a közgyűlés viszont a mérnöki hivatal bízta meg a tervek elkészítésével. Közben aztán a tanács felszólította a mérnöki hivatalt, hogy a köztemetői tervek ügyében lépjen érintkezésbe Kocsis Tivadarral, de arra nem adott felhatalmazást, hogy az összes munkálatokat a műépítésszel készíttesse el. Viszont a mérnöki hivatal — úgy látszik — a tanács felszólítását kissé „félreértette” s az összes terveket Kocsis Tivadarral készítette el.

A tanács ülésén Magoss György polgármester kijelentette, hogy a mérnöki hivatal a város vagyonát eddig mindig

úgy kezelte, mint a Csáki számláját.

Végül is a tanács elhatározta, hogy a 23 milliót nem fizeti meg.

A hajdumegyei parcellázások

Vitéz Dánér Béla volt nemzetgyűlési képviselő 1921 december 11-én a *A NEP*-ben, 14-én pedig a *Szózat*-ban cikket írt, amelyekben a hajdusovátai földbirtokparcellázással foglalkozott.

Cikkében azt állította, hogy Hajdumegyében a földbirtokok parcellázása körül a vármegyei tisztviselők botrányos visszaéléseket követtek el.

A vármegye tisztikara is korrupt módon járt el

s bár erről tudott a főispán, az alispán és a tiszti főügyész, még sem tettek semmit megakadályozására. A cikkek miatt sajtó útján elküvetett felhatalmazásra üldözendő rágalmas címén Szomjas Gusztáv volt főispán, Pákozdy Sándor alispán és Czeglédy Mihály tiszti főügyész pert indított vitéz Dánér Béla ellen.

A bíróság mára tüzte ki Pákozdy Sándor és Czeglédy Mihály sajtóperének tárgyalását. A mai tárgyaláson Vitéz Dánér Béla arra kérte a bíróságot, hogy egyesítse ezt az ügyet Szomjas Gusztáv ügyével, egyúttal pedig előterjesztette a bizonyítás elrendelése iránti kérelmét, amelyben több fegyelmi irat beszerzését, így többek között a sértettek ellen lefolytatott fegyelmi vizsgálat iratainak beszerzését kérte.

A bíróság hosszas tanácskozás után elrendelte a mára kitűzött ügynek Szomjas Gusztáv ügyével való egyesítését, továbbá részben helyt adott a bizonyítás elrendelését kérő indítványnak s elrendelte a Czeglédy Mihály és Pákozdy Sándor ellen lefolytatott fegyelmi eljárás iratainak, valamint mindazon fegyelmi iratoknak a beszerzését, amelyek több hajdumegyei jegyző és tisztviselő ellen lefolytatott fegyelmi vizsgálat adatait tartalmazzák. A bíróság ezután a tárgyalást elnapolta.

ATROCITÁSOK

Rituális zenekedvelés szabaddómives segédlettel. Városunk keleten dolgozó liberális társadalmunk nemes szívről tanuskodó egyéni akciót indít a zsidó zeneművelők felkarolására. Márk Endre ny. zenekedvelő kezdeményezésére újból feltámad akkordjaiból a zenekedvtelessel foglalkozó liberálisok köre. A választmányban huszonegy zsidó fujja a primet és tizenhárom szabaddómives tercel. El lehet képzelni, hogy nemzeti zeneművészetünk tincsesházából milyen nagy felű (jó hallásu) kántorokat, Izidora Duncanokat és egyéb Judlowkerekét fog kiállítani ez a pályát tévesztett társaság. A választmányban ugyan helyet foglal Baltazar Dezső, ezzel szemben kárhóztatjuk, hogy tenorisztát nem választottak be. Höcht! Margit, F. Halácsy Margit, Tankó Béla dr, Wessprémy Andor, Szilágyi Imre dr, Fűredy F. Gusztáv és a többi zeneművészek, esztéták és pedagógusok mellőzésén nem botránkoznak meg, pedig hát egy icipicikét ők is értenének a zenéhez, ha nem is annyit, mint példának okáért Epstein Pinkász vagy esetleg Buskedvü Mihályné. No de hát egy pár hamis hang nem jelent semmit sem ilyen komoly zenei vállalkozásnál: az a fő, hogy az alaptonus legyen tisztán kivehető.

Apróhirdetéseket ingyen a Hajdúföld előfizetőinek

1921-es fehér és vörös
ó-bor
a Gambrinusban.

**Elsőrendű bevásárlási forrás
fűszer, bor és csemegékben**

KONTSEK GÉZA

DEBRECEN, KOSSUTH-UTCA 15. SZÁM.

HIREK

1923 december 7. (Péntek)

Prot.: Ambrus. Kath.: Ambrus.

1687 A magyar csapatok Eger várát visszafoglalják a törököktől.

43 Kr. e. Antonius és Octavianus, a római triumviratus két tagja megölelték Cicerót, a rómaiak legnagyobb szónokát.

Időjárás: Hazánkban a nyugati részeken voltak számottevő esők. A hőmérséklet nem változott lényegesen. Maximuma 9 fok, minimuma 1 fok.

Időjárás: Egyelőre esős, enyhébb idő, később megélénkülő szelekkel várható.

Közművelődési könyvtár: 10—11-ig, délután 4—7-ig.

Csoknói színház: Este fél 8 órakor Lear király.

Apolló: Lord Aldini kalandjai.

Vígshízház: Kacagóest.

Urania: Modern kalózkodok.

Omnia: Légy a feleségem.

Debrecen város közgyűlése 9 órakor a városházán.

A Hívédelmi Szakszűlése 6 órakor a kollégium disztermében.

Bodor Karola, Szentmihályi Tibor és Noszeda Károly operaházi művészek hangversenye az Arany Bikában este 9 órakor.

Az Éme választmányi ülése 6 órakor Kálvín tér.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Megváltó, Arany Annyal, Muraközy, Magyar Korona, Bocskay.

— **Városi közgyűlés.** Debrecen város törvényhatósági bizottsága ma, pénteken délelőtt 9 órakor Hadházy Zsigmond elnöke alatt rendes közgyűlést tart a városháza közgyűlési termében. A közgyűlés tárgysorozata több igen fontos és jelentőségű ügy szerepel, így többek között a Déri-múzeum illetve a Fűvészkerth elhelyezésének kérdése is, amely elé élénk várakozással tekint Debrecen város társadalmá.

— **Tisztújító választmányi ülés az EME-ben.** Az EME debreceni csoportja december 7-én este 6 órakor az egyesület helyiségében tisztújító választmányi ülést tart. Az elnökség kéri a tagokat, hogy pontosan és teljes számban jelenjenek meg.

— **A kir. ítélőtábla elnöke Nyiregyháza.** Olchváry Zoltán kir. ítélőtáblai elnök csütörtökön délután Nyiregyháza utazott, ahol az ottani kir. törvényszék ügyvitelét fogja megvizsgálni.

— **Az Arany János Társaság Bolyai és Kölcsei ünnepélyére jegyek még kaphatók a Nemzeti Hitelintézet helyiségében és Springer József könyvkereskedésében.** Ülőhely 2000, állóhely 500 korona. A nagyszabású emlékünnepély, melyen dr. Mitrovics Gyula egyetemi tanár, az ÉME elnöke, Zsigmond Ferenc egyetemi magántanár és Högnyör József főgimnáziumi igazgató tartanak előadást, december 9-én, vasárnap délután 5 órakor kezdődik a piarista főgimnázium disztermében.

— **Operaházi művészek hangversenye belépődíj nélkül a Bikában.** Pénteken, szombaton és vasárnap este 9 órakor és vasárnap délután 4 órakor N. Bodor Karola, a m. kir. Operaház egyik legtünteménesebb hangú szoprán énekesnője és Szentmihályi Tibor, a m. kir. Operaház hős tenoristája, a legjobb Pinkerton, Ragusa hercegének diadalmas sikerű főszereplője a Bika-kávéházban és étteremben hangversenynek. Az elsőrendű operai művészeket Noszeda Károly, a Nemzeti Zenede igazgatója kíséri. Belépő díj nincs. Asztalok a főpincéreknek megrendelhetők.

— **Lopkodják a sertésvásári korlátokat.** A városi tanács csütörtöki ülésében Toth Emil tanácsnok erősen panaszkodott, hogy a debreceni sertésvásártéren, a Diószegi ut mentén a korlátokat folyton kifűrészelik és elloppják. Erről előadó már több ízben kapott jelentéseket s ugyanannyiszor meg is kellett csináltatni a korlátokat, természetesen mindig a város költségére. A városi tanács elhatározta, hogy át fog írni a rendőrséghez, hogy a jövőben fokozottabb gondot fordítson a sertésvásári korlátok őrzésére.

— **Nem lesz pénzlebelégyezés.**

Mióta híre terjedt annak, hogy a külföldi kölcsön felvételét egy nagyobb belföldi kölcsön fogja megelőzni, a siberiek és a spekulánsok azt a rémhírt terjesztik a közönség körében, hogy az állam az 1920. évi pénzlebelégyezéshez hasonló formában kényszerkölcsönt fog felvenni. Kétségtelenül megállapítható, hogy a kényszerkölcsön terve valóban felmerült ugyan, azonban szó sincs arról, hogy a kényszerkölcsönt pénzlebelégyezés formájában hajtsák végre. Különböző is politikai körökben éles ellenszenvvel fogadták a kényszerkölcsön tervét és több igen számottevő politikus a leghatározottabban kijelentette, hogy még a kényszerkölcsön tervének a gondolata ellen is a legkíméletlenebb harcok fognak megindítani. Ilyen módon az egész dolgról egyelőre nem lehet komolyan beszélni s a pénzlebelégyezésnek a híre nem egyéb, mint egyes tözsde zsidók légből kapott kitalálása, amely csak a spekuláció jól ismert céljait szolgálja.

— **A nyomor jajszava.** A nyomor jajszava egyre több nemes, jószívű ember szívét indítja meg s a Hajdúföld felhívása nyomán mind több adomány érkezik Berky Gyuláné részére, aki tüdőbeteg férjével s négy neveletlen gyermekével az éhhalállal küzd. Csütörtökön a Jogász és Tisztviselő kör tagjai Kiss Rálmán városi közgyűlés gyűlése eredményeképpen 25 ezer koronát, Főrizs Józsefné 5000, N. Margitka 10,000 koronát küldöttek a Hajdúföld kiadóhivatalába. Az adományokat köszönettel nyugtázzuk.

— **Jön: A világhírű 4 lovas.**

— **Kétszázszorosára emelték az anyakönyvi díjakat.** Az anyakönyvi kivonatok díját a belügyminiszter legutóbb 1920 augusztusában szabályozta s az akkor megállapított díjak ma már igen alacsonyok voltak, ezért a díjakat most kétszázszorosra emelte. Az új díjak a következők: Anyakönyvi kivonat kiállítás díja 2000 K (eddig 10 K). Ha az illető a bejegyzés évét helytelenül mondja be, 4000 K (eddig 20 K). A családi értesítő díja 8000 K (eddig 40 K). A közalkalmazottak e díjak 10 szazalékát fizetik.

— **Jön: A világhírű 4 lovas.**

— **A mai nagy drágaságot is elfelejti, ha megnézi ma az Omniában Max Lindert.**

— **Kis szakkoronásokat hoznak forgalomba.** Az államjegyintézet december 7-től kezdődőleg kisebb méretű 100 koronás címletű államjegyeket fog forgalomba hozni. Ezen címleteket fehér, nem melírozott, tehát színes gyapottszalak nélküli papíron gyártották és a méretektől a kibocsátás keltétől, valamint az aláírásoktól eltekintve, szövegben teljesen, rajzban pedig kisebb eltérésekkel ugyanolyan, mint az ezidőszerint forgalomban levő 100 korona névértékű államjegyek.

— **Köllemes szórakoztatóhely.** Royal nagy-kávéházban Beiter Géza szimfonikus zenekarával minden este 9-9-kor játszik.

— **Gyors- és gépirásban teljesen jártas kisasszonyt keresünk.** Ajánlatok Hegedűs és Sándor Irod. és Nyomda Rt.

— **Mesés könyvek, képes könyvek,** társas játékok legnagyobb választékban Harmathynál, Fűvészkerth-utca 14.

— **Szövetek, barchetek, mosó árúk** minden elfogadható árban Benyáts Emil főtéri üzletében Debrecen, Tisza palota.

— **Kacagás, nevetés ma az Omniában, Max Linder új játéka.**

— **Országos hírv Jambó tamburazenekar** minden este 7 órai kezdettel Albert Belvárosi éttermében hangversenyez.

— **Névpapokra, családi összejövetelekre** vegyen bort Albert Belvárosi éttermében. Egy liter kitűnő Ó-rizling 1300, 1 liter Csalogató 3000 korona.

— **A városi tisztiorvosok fogattartása.** Ismeretes, hogy Debrecen város törvényhatósági bizottsága a városi tisztiorvosoknak bizonyos összegű fogattartási átalányt biztosított, hogy intenzívebben szolgálhassák a közegészségügyet. A tisztiorvosoknak a csütörtöki tanácsülésen terjesztették elő kérésüket, melyben fogat beszerzésére kérnek 6 millió koronát. A hat milliót tíz percentes kamat mellett öt évre kérik az orvosok. A tanács nem teljesíti a tisztiorvosok kérését.

— **Jön: Páris grófnője III. és IV. része.**

— **Mellére zuhant egy vaskerék.** Csaknem végzetes kimenetelű szerencsétlenség történt csütörtökön a debreceni vagongyárban. Kálmán László munkásnak eddig még meg nem állapított ok következtében egy súlyos vaskerék a mellére zuhant és több bordáját összelökte. A szerencsétlenségről azonnal értesítették a mentőket, akik Kálmán Lászlót be szállították az egyetemi külső klinikai telepre. Kálmán László állapotát súlyos, de nem életveszélyes.

— **Krisch Károly Piac-utca 89.,** telefon 12—18. Raktáron tartok legtüntelőbb cserépkályhákat, takaréktűzhelyeket, kandalókat. Elvállalok átrakást, tisztítást is.

— **A lakbéremelés keserveit enyhíti ma az Omniában Max Linder.**

— **1920. évi Ezerjő Albert Belvárosi éttermében.** Saját érdekében kóstolja meg.

— **Jön: Páris grófnője III. és IV. része.**

— **Egy oláh fogságból hazabocsátott magyar kérelme.** A magyar-oláh politikai fogolycsere folytán most szabadult ki az oláhok börtönéből B. N. debreceni fiatal ember, akit az oláhok anyagilag teljesen tönkretettek. Teljesen pénz nélkül áll s így bár Salgótarjánban alást kapott, nem tud elutazni oda, mert nincs meg az uttköltsége. Ezután kéri a jószívű embereket, hogy adományaikkal tegyék lehetővé, hogy salgótarjáni állását elfoglalhassa. Adományokat részére elfogad és hirlapilag nyugtázza a Hajdúföld kiadóhivatala.

— **Jön: A világhírű 4 lovas.**

— **Megjelent a 39-es Naptár** rendkívül érdekes tartalommal. Debreceni katonák hősiességének nagyszerű dokumentuma ez a könyv. Vegye meg minden volt 39-es, vagy hozzátartozója. Ára 3000 korona. Kapható lapunk kiadóhivatalában, Piac-utca 59. szám, valamint minden könyvkecskedésben és újságarúsnál.

— **Jön: Páris grófnője III. és IV. része.**

— **Vasárnap délután öt órakor** uszonna-zene, este nagy hangverseny a Korzó Kávéházban. Záróra reggel 5 órakor.

— **Legolcsóbbak a Hajdúföld apróhirdetéseivel**

— **Legszebb karácsonyi ajándék** egy Kozmann-fénykép. Műterem és öltöző állandóan kellemesen temporalva.

— **Művészet**

— **A Műpartoló Egyesület kiállítása** vasárnap, december 9-én 11 órakor nyílik meg a városháza közgyűlési termében. A tárlat gazdag és nívós anyaga méltán tart számot a nagy érdeklődésre. A kiállításon előadások és sétahangversenyek lesznek állandóan.

— **Hellbing Ferenc új magyar képeskönyve.** A karácsonyi könyvpiacnak valószínűleg legnagyobb szenzációját képezi Hellbing Ferenc iparművésznek Rigler kiadásában megjelent Magyar Hun Mondák című képeskönyve. A könyv a legnagyobb meglepetés mindazok számára, akik őszinte és megértő barátai a művészi dolgoznak. Legjobb megkap Hellbing előadási módjának eddig még sohasem látott tökéletességű magyar stílusa. Képein hatalmas erővel domborodik ki a turáni gondolat nagy átfogó ereje. A csodaszarvas, az Isten Kardja, Buda és Atilla, a Hadakutja, Emese álma, a honfoglalás, Szent István és Szent László gyönyörű legendái elevenednek meg előttünk a páratlan művészettel megfestett képekben, minden kép mellett elolvashatjuk a hozzáfűződő mondat. Aki valóban súlyt helyez gyermekeinek magyaros nevelésére, jobb alkalmat nem találhat, minthogy ezt a könyvet megvásárolja részükre. A könyv művészi értékét azonban az bizonyítja legjobban, hogy a felnőttek is a legnagyobb gyönyörködéssel és örömmel vehetik kezükbe.

— **A**

— **Hajdúföld**

— **apróhirdetéseivel**

— **a legolcsóbbak**

— **Tarifa az apróhirdetési rovat élén.**

— **Előfizetőinknek apróhirdetéseiket hetenként egyszer 10 s.óig ingyen közöljük.**

— **Hajdúföld**

— **apróhirdetéseivel**

— **a legolcsóbbak**

— **Tarifa az apróhirdetési rovat élén.**

— **Előfizetőinknek apróhirdetéseiket hetenként egyszer 10 s.óig ingyen közöljük.**

— **Hajdúföld**

— **apróhirdetéseivel**

— **a legolcsóbbak**

— **Tarifa az apróhirdetési rovat élén.**

— **Előfizetőinknek apróhirdetéseiket hetenként egyszer 10 s.óig ingyen közöljük.**

— **Hajdúföld**

— **apróhirdetéseivel**

— **a legolcsóbbak**

— **Tarifa az apróhirdetési rovat élén.**

— **Előfizetőinknek apróhirdetéseiket hetenként egyszer 10 s.óig ingyen közöljük.**

— **Hajdúföld**

— **apróhirdetéseivel**

— **a legolcsóbbak**

— **Tarifa az apróhirdetési rovat élén.**

— **Előfizetőinknek apróhirdetéseiket hetenként egyszer 10 s.óig ingyen közöljük.**

— **Hajdúföld**

— **apróhirdetéseivel**

— **a legolcsóbbak**

— **Tarifa az apróhirdetési rovat élén.**

— **Előfizetőinknek apróhirdetéseiket hetenként egyszer 10 s.óig ingyen közöljük.**

— **Hajdúföld**

— **apróhirdetéseivel**

— **a legolcsóbbak**

— **Tarifa az apróhirdetési rovat élén.**

— **Előfizetőinknek apróhirdetéseiket hetenként egyszer 10 s.óig ingyen közöljük.**

— **Hajdúföld**

— **apróhirdetéseivel**

— **a legolcsóbbak**

— **Tarifa az apróhirdetési rovat élén.**

— **Előfizetőinknek apróhirdetéseiket hetenként egyszer 10 s.óig ingyen közöljük.**

— **Hajdúföld**

— **apróhirdetéseivel**

— **a legolcsóbbak**

Könyvesház

Viharban. Hét debreceni fiatal költő: Babiczky Béla, Benyovszky László, Benyovszky Pál, Gulyás Pál, Harsányi László, Juhász Géza és Király Tibor verseiből pár napon belül fenti címmel egy terjedelmes, izléses gyűjtemény jelenik meg Benyovszky Pál és Juhász Géza szerkesztésében s Módy György kiadásában. Hosszu évek óta az első ilyenemű vállalkozás ez s az első lépés ama nagy cél felé, hogy végre Debrecen hagyományaihoz s hivatásához méltó irodalmi központ legyen megint. A közönségen a sor megbizonyítani, hogy ez nem lehetetlen, ábránd többé. A szellemi közönynek már meg kell szűnnie egyszer. Hisszük, hogy az olvasók szeretettel fogadják e hét ifjú költőt, kiket jórészt már lapunk hasábjairól ismernek s kik most álmaik, alkotásaik szépét-javát hozzák a karácsonyi könyvpiacra. A kötet 6000 K.

TESTEDZÉS

Rendőrtisztek az FTC-ben. A fővárosi rendőrtisztek testületileg beléptek az FTC-be. Eddig 200 rendőrtisztviselő lépett be, akik a sport minden ágát művelni fogják. Valószínűleg belép utánuk a rendőrlégénység is.

Kulcsár a MAC-ban. Kulcsár, a MAFC kiváló hosszútávfutója átlépett a MAC-ba. A MAC-ba lépett Keresztes, a kiváló birkozó is a Husosoktól.

A Szombathelyi AK Spanyolországban. A legjobb vidéki csapat, a SZAK spanyol turára indult. December 15-én Barcelonában mérkőzik.

A Labdarugó Szövetség a jövő héten indítja utnak ajándékait a német futballistáknak. A Magyar Labdarugó Szövetség, ismervé a németek nehéz helyzetét, elhatározta, hogy a német futballszövetség sok szívességét úgy viszonzja, hogy az inségben lévő futballisták részére élelmiszer-csomagokat küld. A szövetség itt elsősorban a brandenburgi válogatott csapat tagjaira gondolt. A csomagokat a jövő héten indítják utnak a Magyar Vörös Kereszt útján. Egy csomag „szeretettadomány” 40 ezer koronába kerül és a Labdarugó Szövetség 25 darab ilyen csomagot küld az inségben szenvedő német futballistáknak.

SZÍNHÁZ

Műsor:

Pénteken: Vörösmarty születésnapja emlékére Lear király. Új betanulással.
Szombaton: d. u. Mintha álom volna. Este Lear király.
Vasárnap: d. u. Diadalmas asszony. Este Parasztkisasszony.

Színházak és mozgószínházak közleményei

Csokonai-színház

Vörösmarty emlékének áldoz a színház, midőn színehozza Shakespeare, a brit szellemóriás egyik legnagyobb koncepciójú tragédiáját a „Lear királyt” az ő fordításában. Az igazgatóság és rendező mindent elkövet, hogy a két congeniális halhatatlan művét méltóan hozza színre. A címszerepet László Gyula, a női szerepeket Halasi Mariska, Püspöki Rózi és Erdődi Lili játsszák.

Apollo-mozgó

Szezonlágér. Lord Aldini kalandjai, csodaszép szalonkalandorfilm. Főszereplő Napierkovska világűrű orosz művésznő. Kisérő Caplin a vadállatok között.

Urania-mozgó

Bimbula-film. Modern kalózok befejező része a Párisi hiénák, kalandorfilm a párisi siberék és családok világából.

Vilgászínház-mozgó

Kacagógst. Harry Svitt telefonbetyár, Brown csodakutya betörő. A legokosabb ló. Zigotto az 5-ik lovas, amerikai burlaszkekből összeállított kitűnő műsor.

Omnia-mozgó

Maison Coralie (Légy a feleségem) a szezon legszenzációsabb vígjátéka Max Linder főszereplésével, Karinty Frigyes felirattal márt az Omniában

KÖZGAZDASÁG

Országos vásárok

December 9. Jászberény, Kisújszállás.
December 10. Füzesabony, Nyiregyháza, Vajszló.

A FÜZESABONYI

Magyar korona: 3.05

Zürichi zárlat

Berlin 120 100 billióra, Hollandia 218. Newyork 572, London 2512, Páris 3115, Milano 2495, Prága 1673, Budapest 3.05, Belgrád 647¹/₂, Bukarest 297¹/₂, Bécs 80¹/₂, Szófia 435.

Devizaközp. hiv. ár.

Dollár 20400—21500, francia frank 1115—1181, Svájci frank 3500—3720, cseh kor. 93—637, lei 112—125, lira 900—955, dinár 230—244, német márká —, osztrák korona 28 75—30 95.

Terménytőzsde zárlat

A mai terménytőzsdén kis forgalom mellett az irányzat tartott volt. A takarmánycikknek piaca pedig szilárd.

Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 106000—107000, egyéb 105000—106000, 79 kilós tiszavidéki buza 108000—109000, egyéb 107000—108000, rozs 79000—80000, takarm. árpa 72000—74000, sörárpa 76000—80000, köles 85000—90000, zab 79000—81000, o tengeri 80000—82000, új tengeri 69000—70000, repce 190000—200000, korpá 43000—44000.

Ferencvárosi sertésvásár

Felhajtás 560. Árak: könnyű 7800—900, közép 9000—9700, nehéz 9100—700.

REGÉNY

Tavaszcárók

Irta: IGMÁNDY GÉZA

— Végre szabad, egészen szabad vagyok! — tört ki rajongó lelkesedéssel.

A ruhájára nézett. Csinos szabása volt. Pompásan állott rajta. Önkénytelenül is az ablakba tekintett. Olyan régen volt már civilben. Hosszan elnézte a képmását. Az átélte mozgalmak napok mégis csak kimerítették. Aludni akart. A zsebében megropogott valami papiros. Kivette. Az édesapja levele. Előrehajolt és tudja Isten hányadszor elolvasta.

Kedves Fiam!

Mint eddig, ezután sem fogok beleavatkozni pályaválasztásodba. Tégy mindent legjobb belátásod szerint. Ne felejtőd el, hogy én mindig melletted leszek. Elhatározásod édesanyádnak kissé neheze esett. Már kisírta magát. Intézkedtem, hogy Kolozsváron legyen lakásod. Taviratozz, hogy mikor érkezel. Pénzt küldtem. Várunk. Csókol szerető apád.

Ez az édesapja igazi hangja. Nem beszél sokat. Csak a fölös érzelmek ropennek ki ajkán. Mintha a szívével gondolkodna... Hirtelen elszomorodott.

— Az édesanyám — mondta — szegény jó édesanyám. Vajjon meg tudod e ezt nekem bocsátani?

A kerek egyhangú zenéje, a kocsis lassu ringása elszibbasztotta. Lehunyta a szemét. Azt hitte, hogy elnyomja az álmot. De nem. Csak álmodozott és álmában az utolsó napok minden mozzanatát újra átélte.

... A hosszas gyötrelmes vívódás, mikor nem tudott határozni. Kicsinyes okok tartották vissza. Végre engedett Rónay főorvosnak, aki megmagyarázta neki, hogy az orvosi pályán nagy jövő vár rá. A dicsőség elszédítette. Így határozott:

— Ilonka! — felderült az arca.

(Folvt. köv.)

Gyapju-casánok

minden színben érkezték

Bagi és Petrik

Szent-Anna-utca 5. számú üzletében.

Ne menjen senki kész ruhaüzletbe, hanem siessen Péterfia-u. 42. szám alá

TEGDÉS JÁNOS-hoz

ki karácsonyig 260,000 koronától saját szövegéből mérték után készít férföltönyöket. Női és katonaruhák olcsón, fordításokat legolcsóbban. Tisztviselőknak napi árból 30 százalék engedmény!

Szőnyegek Függönyök Terítők

leghasznosabb karácsonyi ajándék a legolcsóbban Horn és Erdélyinél Kossuth-utca 19. szám alatt.

Nehéz az élet!

Jó ruhába járn gondot ad, olcsón beszerezni tessék VÉGBEHZ menni, hol kevésbé használt uri ruhák eladása, vétele és alkalmi ruhák kölcsönzése Vár-utca 2. sz. (Zenedével szemben).

Zománcos öntött vasdények, épület- és butorvasalások

BAKOS vasüzletében Csapó-utca 88. Telefon 6-20.

Apró hirdetések

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szög 200 kor., minden további szó 20 korona. Vasárnap és ünneppnapokon 10 szög 300 K., minden további szó 30 K. Vastagabb betűből szedett szavak kétszeresen számítatnak.

LEVELEZÉS

Középkorú intelligens nő házasság céljából vagyonos férfi ismeretséget keresi. Cím a kiadóban.

AJÁNLAT

Kályhatapaszkok: Timár u. 11. Telefon 10-92.

Megbízásokat Budapestre magán- és kereskedelmi ügyek pontos és gyors elintézését elvállalja nyugalmazott főtisztviselő. Cím a kiadóhivatalban

Butorvezetlan szoba, külön konyha, pince, urinónek, házaspartnak kiadó.

Bálint József asztalosnál butorok, konyhaberendezések raktáron. Csapó-utca 67. szám.

ELADÁS

Négy darab hajtókosikerék eladó. Jerikó-u. 53. sz.

Eladó

schopp utazóbunda, antik óra fekete márványból, rugósmadracu ágy, állótükör. Károly Ferenc József-ut 6. sz., balról. Megtekinthető délután 2-től 4-ig.

Vastakarékthely használt, de jókarban levő, megbízásból eladó Bészler és Dávid vaskereskedésében, Piac-u. 7.

Egy

te jessen új kocsi-bunda eladó. Orosz, Piac u. 68. I.

Eladó

9x12 jó állapotban lévő fényképezőgép. Cím a kiadóban.

KERESLET

Ió irás

és jól számolni tudó ki-asszony irásbeli teendők elvégzésére felvétetik, sajátkezűleg írt ajánlatok személyesen adandók át Főgyűléz János fűszer- és csemegeüzletbe.

Samottéglák

kazánfalazáshoz, kályhákhoz, tüzhelyekhez, kemencefenékhez

Tóth József kerámikusnál

Timár-utca 11. Telefon: 10 92

Épület- és butorvasalások, főzőedények hátrányfedőlemezek

KOVÁCS GYULÁNÁL

Bika mellett sarkon.

2 lapkihordó asszony

magas fizetéssel felvétetik a „HAJDUFÖLD” kiadóhivatalában, Piac-utca 59. szám alatt.

Kiadja: Hajdúföld Lapkiadó Vállalat.

Telefonon is lehet hirdetést feladni!

KERESKEDŐK!

Karácsonyi vásárra adja fel hirdetését helyi vagy vidéki lapok számára

Magyar Hirdető Iroda utján

Telefon: 8-43., 8-45. sz.

Telefonon is lehet hirdetést feladni!